

Møte mandag den 22. september 2008 kl. 12

President: Thorbjørn Jagland

Dagsorden (nr. 103):

1. Referat

Presidenten: Fra Statsministerens kontor foreligger følgende brev til Stortinget, datert 20. juni 2008:

«I statsråd for H.M. Kongen holdt på Oslo slott 20. juni 2008 kl. 18.00 er bestemt:

Det gjøres følgende endringer i regjeringens sammensetning 20. juni 2008 kl. 18.45:

Statsråd Åslaug Marie Haga gis avskjed i nåde fra sitt embete som medlem av Kongens råd.

Stortingsrepresentant Lars Peder Brekk utnevnes til statsråd og overtar styret av Landbruks- og matdepartementet.

Statsråd Dag Terje Andersen overtar styret av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen overtar styret av Helse- og omsorgsdepartementet.

Statsråd Sylvia Kristin Brustad overtar styret av Nærings- og handelsdepartementet.

Statsråd Terje Riis-Johansen overtar styret av Olje- og energidepartementet.

Følgende statssekretærer gis avskjed i nåde fra 20. juni 2008 kl. 18.45:

Statssekretær Liv Monica Bargem Stubholt for statsråd Åslaug Marie Haga

Statssekretær Guri Størvold for statsråd Åslaug Marie Haga

Statssekretær Øyvind Slåke for statsråd Dag Terje Andersen

Statssekretær Rikke Lind for statsråd Dag Terje Andersen

Departementskonstituert statssekretær Annelene Svingen for statsråd Dag Terje Andersen

Statssekretær Jan-Erik Støstad for statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Statssekretær Libe S. Rieber-Mohn for statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Statssekretær Laila Gustavsen for statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Statssekretær Raimo Valle for statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Statssekretær Rigmor Aasrud for statsråd Sylvia Kristin Brustad

Statssekretær Kari Henriksen for statsråd Sylvia Kristin Brustad

Statssekretær Arvid Libak for statsråd Sylvia Kristin Brustad

Statssekretær Ola T. Heggem for statsråd Terje Riis-Johansen

Følgende utnevnes til statssekretærer fra 20. juni 2008 kl. 18.45:

Statssekretær Ola T. Heggem for statsråd Lars Peder Brekk

Statssekretær Jan-Erik Støstad for statsråd Dag Terje Andersen

Statssekretær Libe S. Rieber-Mohn for statsråd Dag Terje Andersen

Statssekretær Laila Gustavsen for statsråd Dag Terje Andersen

Statssekretær Raimo Valle for statsråd Dag Terje Andersen

Statssekretær Rigmor Aasrud for statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Statssekretær Kari Henriksen for statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Vararepresentant Dagfinn Sundsbø for statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Statssekretær Øyvind Slåke for statsråd Sylvia Kristin Brustad

Statssekretær Rikke Lind for statsråd Sylvia Kristin Brustad

Departementskonstituert statssekretær Annelene Svingen for statsråd Sylvia Kristin Brustad for den tiden Rikke Lind er i permisjon

Statssekretær Arvid Libak for statsråd Sylvia Kristin Brustad

Statssekretær Liv Monica Bargem Stubholt for statsråd Terje Riis-Johansen

Politisk rådgiver Geir Pollestad for statsråd Terje Riis-Johansen

I tråd med tidligere praksis holdes stillingene åpne for de statsråder og statssekretærer som er ansatt i staten så lenge de er statsråder og statssekretærer. Dette gjelder også statsråder og statssekretærer som har permisjon fra stilling i staten. Dersom de er tilsatt i åremålsstilling, forskyves utløpet av åremålet med en periode tilsvarende den tid de har gjort tjeneste som statsråd eller statssekretær.

Ved fratreden kan det ilegges karantene og/eller saksforbud i henhold til særskilte retningslinjer fastsatt av daværende Moderniseringsdepartementet, nå Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Ved overgang til stilling utenfor statsforvaltningen gjelder særlige bestemmelser i retningslinjene om informasjonsplikt og konvensjonalbot.»

Presidenten foreslår at det refererte brevet vedlegges protokollen – og anser det for vedtatt.

Første vararepresentant for Nord-Trøndelag fylke, Anna Cesilie Brustad *Moe*, tar sete som representant for den tid representanten Lars Peder Brekk er medlem av Regjeringen.

Representantene Olav Gunnar *Ballo*, Gunnar *Gundersen*, Inger S. *Enger* og Torfinn *Opheim*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Det foreligger en rekke permisjonssøknader:

- fra representantene Bendiks H. *Arnesen*, Trine Skei *Grande*, Gjermund *Hagesæter*, Eva Kristin *Hansen* og Lena *Jensen* om permisjon i tiden fra og med 22. september til og med 30. september, og fra representanten Anders *Anundsen* om permisjon i tiden fra og med 23. september til og med 30. september

- alle for å delta i De forente nasjoners 63. ordinære generalforsamling i New York
 - fra representanten May-Helen Molvær *Grimstad* og Irene *Johansen* om permisjon i tiden fra og med 22. september til og med 30. september for å delta i høstkurs ved Forsvarets høgskole
 - fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe om sykepermisjon for representanten Rolf Terje *Klungland* fra og med 22. september og inntil videre
 - fra Senterpartiets stortingsgruppe om sykepermisjon for representanten Åslaug *Haga* fra og med 22. september og inntil videre
 - fra representanten Finn Martin *Vallersnes* om permisjon i dagene 25. og 26. september for som leder av gruppe i Den interparlamentariske union delta i forberedelsemøte for De forente nasjoners 63. generalforsamling i New York
- Disse søknader foreslås behandlet straks og innvilget.
- Det anses vedtatt.
- Følgende vararepresentanter foreslås innkalt for å møte i permisjonstiden:
- For Vest-Agder fylke: Tom Rune *Thorvaldsen*
 - For Akershus fylke: Kari Mette *Prestrud*
 - For Hordaland fylke: Georg *Indrevik*
 - For Møre og Romsdal fylke: Modulf *Aukan*
 - For Oslo: Alvhild *Hedstein*
 - For Rogaland fylke: Siri A. *Meling*
 - For Troms fylke: Knut Werner *Hansen* og Ole-Anton *Teigen*
 - For Sør-Trøndelag fylke: Knut *Gravråk*
 - For Vestfold fylke: Jan Fredrik *Vøgt*
 - For Østfold fylke: Thor Erik *Forsberg*
- Det anses vedtatt.
- Modulf Aukan, Siri A. Meling og Thor Erik Forsberg foreslås innvalgt i Lagtinget for den tid de møter for henholdsvis representantene May-Helen Molvær Grimstad, Finn Martin Vallersnes og Irene Johansen. – Det anses også vedtatt.
- Tom Rune Thorvaldsen, Kari Mette Prestrud, Georg Indrevik, Modulf Aukan, Alvhild Hedstein, Knut Werner Hansen, Ole-Anton Teigen, Knut Gravråk og Thor Erik Forsberg er til stede og vil ta sete.

Statsråd Knut Storberget overbrakte 8 kgl. proposisjoner (se under Referat).

Presidenten: Representanten Hans Frode Kielland Asmyhr vil framsette to grunnlovsforslag.

Hans Frode Kielland Asmyhr (FrP) [12:09:02]: På vegne av stortingsrepresentantene Kåre Fostervold, Øyvind Korsberg og meg selv har jeg gleden av å fremme to grunnlovsforslag. Det første forslaget gjelder opphevelse av Grunnloven § 107 om odels- og åsetesretten.

Det andre gjelder forslag om endring i Grunnloven § 75 med sikte på å legge til rette for en større grad av stabilitet og klarhet i politikken og i rammebetingelsene for norsk næringsliv.

Presidenten: Representanten Bård Hoksrud vil framsette et grunnlovsforslag.

Bård Hoksrud (FrP) [12:09:55]: På vegne av representantene Anders Anundsen, Carl I. Hagen, Lodve Solholm og meg selv vil jeg framsette grunnlovsforslag om oppheving av Grunnloven § 12 første ledd, § 12 tredje ledd, §§ 18–22, § 25 første ledd og § 26 første ledd.

Presidenten: Representanten Øyvind Halleraker vil framsette et representantforslag.

Øyvind Halleraker (H) [12:10:30]: På vegne av representantene Erna Solberg, Trond Helleland, Svein Flåtten og meg selv har jeg gleden av å sette fram et forslag om strakstiltak for å forebygge alvorlige trafikkulykker.

Presidenten: Representanten Bård Hoksrud vil framsette to representantforslag.

Bård Hoksrud (FrP) [12:10:58]: På vegne av representantene Per Sandberg, Arne Sortevik, Anders Anundsen og meg selv vil jeg framsette forslag om avbøtende strakstiltak mot økningen i dødsulykkene på veinettet.

På vegne av representantene Per Sandberg, Arne Sortevik og meg selv vil jeg framsette et forslag om å legge fram en egen stortingsmelding om trafikksikkerhet.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Med hjemmel i forretningsordenens § 26 fjerde ledd vil presidenten foreslå at det oppsatte ukeprogram for inneværende uke endres slik at det berammede møtet i Lagtinget torsdag 25. september settes kl. 18. Dette er for å være sikker på at det er hengått tre dager mellom Odelstingets vedtak og Lagtingets behandling.

– Ingen innvendinger er framkommet mot dette – og det anses vedtatt.

Til behandling foreligger dagsorden nr. 103, som inneholder kun én sak, Referat.

Sak nr. 1 [12:11:59]

Referat

1. (295) Endringer i bevilgninger under Arbeids- og inkluderingsdepartementet - Oppfølging av trygdeoppgjøret for 2008 (Heving av enkelte minstestøtelse m.v.) (St.prp. nr. 74 (2007-2008))
Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen.
2. (296) Samtykke til godkjennelse av EØS-komiteens beslutning nr. 125 av 28. september 2007 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2000/60/EF av 23. oktober 2000 om fastsettelse av rammer for Fellesskapets vannpolitikk (vanndirektivet) (St.prp. nr. 75 (2007-2008))

- Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
3. (297) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Torbjørn Andersen og Tord Lien om en helhetlig plan for CO₂-håndtering (Dokument nr. 8:137 (2007-2008))
Enst.: Sendes energi- og miljøkomiteen.
 4. (298) Mål og mening. Ein heilskapleg norsk språkpolitikk (St.meld. nr. 35 (2007-2008))
 5. (299) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Erik Knudsen, Karin S. Woldseth, Jan Arild Ellingsen og Ketil Solvik-Olsen angående krav om politiattest for alle som i sitt virke arbeider med mindreårige (Dokument nr. 8:138 (2007-2008))
Enst.: Nr. 4 og 5 sendes familie- og kulturkomiteen.
 6. (300) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Gjermund Hagesæther og Bård Hoksrud om bedre og forenklet firmabilbeskatning (Dokument nr. 8:136 (2007-2008))
 7. (301) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ulf Leirstein, Jørund Rytman, Christian Tybring-Gjedde og Gjermund Hagesæter om å forby offentliggjøring av skattelister (Dokument nr. 8:139 (2007-2008))
Enst.: Nr. 6 og 7 sendes finanskomiteen.
 8. (302) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 59/2008 av 25. april 2008 om innlemming i EØS-avtalen av direktiv 2007/36/EF om utøvelsen av visse aksjonærrettigheter i selskaper som er notert på regulert markedsplass (St.prp. nr. 77 (2007-2008))
 9. (303) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 58/2008 av 25. april 2008 om innlemming i EØS-avtalen av direktiv 2007/63/EF om kravet til en rapport fra en uavhengig ekspert ved fusjon eller fisjon av allmenne selskaper med begrenset ansvar (St.prp. nr. 78 (2007-2008))
Enst.: Nr. 8 og 9 sendes justiskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
 10. (304) Tilleggsbevilgning som følge av økt antall asylsøkere (St.prp. nr. 80 (2007-2008))
 11. (305) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Vera Lysklætt og André N. Skjelstad om startlån og boligpolitikk (Dokument nr. 8:141 (2007-2008))
Enst.: Nr. 10 og 11 sendes kommunal- og forvaltningskomiteen.
 12. (306) Riksrevisjonens undersøkelse av elektronisk informasjonsutveksling og tjenesteutvikling i offentlig sektor (Dokument nr. 3:12 (2007-2008))
 13. (307) Riksrevisjonens oppfølgingsundersøkelse av effektiviteten i straffesakskjeden (Dokument nr. 3:13 (2007-2008))
 14. (308) Riksrevisjonens undersøkelse av tilbudet til voksne om grunnskoleopplæring og opplæring på videregående skolenivå (Dokument nr. 3:14 (2007-2008))
- Enst.: Nr. 12–14 sendes kontroll- og konstitusjonskomiteen.
15. (309) Samtykke til ratifikasjon av ILO-konvensjon nr. 186 av 23. februar 2006 om sjøfolks arbeids- og levevilkår (St.prp. nr. 73 (2007-2008))
Enst.: Sendes næringskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
 16. (310) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kåre Fostervold, Øyvind Korsberg, Ketil Solvik-Olsen, Tord Lien og Bård Hoksrud om å ta et statlig ansvar for å fjerne og deponere det radioaktive materialet fra områdene ved Søve gruver i Nome kommune (Dokument nr. 8:140 (2007-2008))
Enst.: Sendes næringskomiteen.
 17. (311) Utbygging og finansiering av rv 858 Ryaforbindelsen i Tromsø kommune i Troms (St.prp. nr. 76 (2007-2008))
Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.
 18. (312) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 29/2008 av 14. mars 2008 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2006/126/EF om førerkort (St.prp. nr. 79 (2007-2008))
Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen, som forelegger sitt utkast til innstilling for utenrikskomiteen til uttalelse før innstilling avgis.
- Presidenten:** Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Erna Solberg.
- Ad situasjonen i politiet*
- Erna Solberg (H) [12:13:38]:** Jeg har i brev til Presidentskapet bedt om at vi får en redegjørelse, eller orientering, fra justisministeren om situasjonen i politiet for øyeblikket, basert på de oppslag som har vært i media i løpet av den senere tid.
- Det er slik at trygghet kanskje er den mest grunnleggende velferden som finnes. Vi opprettet egentlig nasjonalstatene for å sikre trygghet fysisk for mennesker. Når man snakker om velferd, må man ikke glemme at stadig flere polititomme rom skaper utrygghet for mange i vårt samfunn. For øyeblikket har vi en situasjon hvor det synes som om tallet på de polititomme rommene øker. I Oslo mener politiet selv at det som en absolutt minimumsløsning må være 20 polititjenestefolk ute for å kunne beholde kontrollen over Oslo sentrum i løpet av helgenettene.
- Ifølge media og andre opplysninger var det forrige helg syv polititjenestefolk på vakt i Oslo. Natt til søndag var operasjonssentralen på Romerike stengt i to timer. I Oslo ble en rekke nødansrop ikke besvart, fordi det rett og slett ikke var kapasitet til å ta telefonen. I Stavanger har hele spesialenheten i politiet trukket seg. I Bergen hadde vi en situasjon hvor politiet, fordi de ble opptatt noen timer på legevakten, ikke hadde politifolk ute for å sikre ro, verken fredags- eller lørdagsnatten. Politikammeret i Bergen har måttet be kommunen om hjelp til midler både

til å bygge og drifte overvåkingskameraer i utsatte sentrumsstrøk og for å sette i verk andre tiltak for å hjelpe politiet.

Det er generelt en prekær mangel på politiressurser over hele landet. Vi vet fra før av at hundrevis av stillinger står ubesatt for å få budsjettene til å gå rundt. Men det virker nå som om politibemanningen i helgene er lavere og mer drastisk enn noensinne. Det virker også som om politibemanningen i helgene er avhengig av at politifolk jobber overtid. Én ting vet man ut fra kriminalstatistikken, og det er at voldsepisodene skjer natt til lørdag og natt til søndag. Man vet også ganske godt hvor de skjer. Mange av dem skjer i sentrum av de store byene på et tidspunkt hvor det ser ut som om politibemanningen er helt avhengig av at alle politifolk går på overtid. En av bærebjelkene for trygghet og sikkerhet i vårt samfunn er altså et overtidsbasert system. Det er, etter min og Høyres mening, helt uakseptabelt at vi er kommet opp i en slik situasjon. Befolkningens trygghet avhenger egentlig av at politiet kan rykke ut når folk trenger hjelp. Man trenger ikke å åpne mange aviser for å se at svært mange ikke opplever at det er tilfellet. Folk blir henvist til å melde tilbake igjen over helgen, eller folk opplever at telefonen ikke blir tatt i det hele tatt.

Er det så slik fordi politiet tilsynelatende har en aksjon for å si nei til overtid, og at vi skal krisemaksimere? Nei, men det avslører én ting: Det avslører at grunnbemanningen i politiet ikke kan være god nok hvis det bare er syv politifolk på vakt natt til søndag og i løpet av helgen i Oslo sentrum. Vi vet at det er da voldsepisodene skjer, og det er da en må være til stede med synlig politi for å beholde ro og orden. Det er heller ikke bare et Oslo-fenomen. Samme slags rapporter kommer fra Stavanger og fra Bergen, og Romerike politikammer var – som nevnt – stengt i to timer, og da kunne de ikke ta telefonen eller gi beskjeder videre. Dette går på den grunnleggende tryggheten løs.

Mitt spørsmål til justisministeren er: Mener statsråden at politiet i en slik situasjon er i stand til å ivareta folks trygghet og sikkerhet, eller har han noen tiltak nå for å bidra til at tryggheten øker?

Statsråd Knut Storberget [12:18:26]: Innledningsvis vil jeg gjerne nevne at jeg nå snart har besøkt alle politidistriktene i landet – noen gjenstår. Det inntrykket jeg sitter igjen med, er at det gjøres veldig mye godt politiarbeid i Norge. Statistikken viser oss også at kriminaliteten i Norge går ned på flere områder i flere distrikter.

Jeg har nettopp besøkt volds- og sedelighetsseksjonen i Oslo politidistrikt, som for øvrig er styrket med 16 stillinger. Jeg ble imponert over den innsatsen og de resultatene de kunne melde om. Alle drapssakene i Oslo i år er oppklart, og flere serievoldtektssaker er under oppklaring. Et annet eksempel jeg gjerne vil nevne, er fra Helgeland politidistrikt, hvor de har en sterk nedgang på hele 43 pst. på vinningskriminaliteten i løpet av de senere årene, og 20 pst. på voldskriminaliteten. Jeg er allikevel enig med parlamentarisk leder i Høyre, Erna Solberg, i at det er grunn til å være bekymret over den bemanningsmessige situasjonen i politiet, og at det kreves tiltak.

Særlig bekymret kan man bli når man leser og hører i media hva slags situasjonsbeskrivelse som f.eks. gis om Oslo politidistrikt 14.9.2008, altså natt til forrige søndag. Dette har gitt meg grunnlag for å innhente nærmere opplysninger fra Politidirektoratet og politimesteren i Oslo, og også, på bakgrunn av spørsmål som er reist her, fra politimesteren i Rogaland.

Det blir i spørsmålet påstått at natt til søndag 14.9.2008 var situasjonen i Oslo slik: Det var kun sju politifolk på jobb i Oslo sentrum. Vanligvis går politiet av sikkerhetsmessige grunner ikke ut med detaljerte opplysninger om bemanninga på de enkelte dager. På bakgrunn av dette oppslaget og denne debatten vil jeg likevel denne gangen gi konkrete opplysninger basert på opplysninger fra Oslo politidistrikt, ikke minst for å skape et mer korrekt bilde, etter min mening, men også for å skape nødvendig trygghet for oss som bor i Oslo.

Jeg har mottatt følgende opplysninger fra Oslo politidistrikt om denne natten: Operasjonssentralen ved Oslo politidistrikt var bemannet med én operasjonsleder og fire operatører. Det var åtte innsatsenheter tilgjengelig denne natten i Oslo, bemannet med to eller tre tjenestepersoner. Disse innsatsenhetene brukes over hele Oslo, uavhengig av i hvilken politistasjon de hører hjemme. Operasjonssentralen bruker ressursene der det er mest behov, både reaktivt og proaktivt. Slik har det alltid vært, og slik bør det også være. I tillegg var ni øvrige operative enheter tilgjengelige for operasjonssentralen dersom situasjonen krevde det. Dette er enheter som kan bestå av én eller flere tjenestepersoner, det er lederbiler, politihelikopteret mv. Totalt var det 43 tjenestemenn på vakt. I tillegg kommer tre på politihelikopteret.

Dette er lavere enn den normale bemanningen i helgene. Visepolitimester Sponheim forsøkte å korrigere opplysningene i innslaget på TV 2, som angivelig skal komme fra Oslo Politiforening, men det ble ikke tatt med i sendingen. Sjøl om Oslo politidistrikt kunne ønsket seg flere tilgjengelige politipatruljer til disposisjon gjennom nattskiftene denne helgen, anser politimesteren ikke situasjonen på noe tidspunkt for å være kritisk. Jeg har fått opplyst at sist helg var situasjonen bedre.

Det hevdes videre at 400 telefonsamtaler ikke ble besvart, 15 nødanrop til telefonnummeret 112 forble ubesvarte og 65 oppdrag ble aldri utført.

Jeg har mottatt følgende orientering fra Oslo politidistrikt om dette: Operasjonsleder har anført at det natt til 14. september 2008 i tidsrommet kl. 22.00–06.00 ble loggført 130 oppdrag. Det ble registrert 535 ordinære telefonhenvendelser. 124 av disse ble ikke besvart. Det ble besvart 128 anrop til nødnummeret 112. Seks var ubesvart. Det er ikke uvanlig at anrop på 112 blir registrert som ubesvart. Dersom innringer venter 1 sekund og deretter legger på, blir henvendelsen registrert som ubesvart. Videre mottar operasjonssentralen opptil titalls henvendelser om samme hendelse siden alle har mobiltelefon og vil varsle om det de ser. Ubesvarte anrop er ikke det samme som at de som ikke fikk svar, var i en nødsituasjon hvor de trengte øyeblikkelig hjelp fra politiet. Antall kategoriserte telefonhenvendelser som beskrevet her kan anses som en

tilnærmet normalsituasjon for politidistriktet. Av de loggførte oppdragene er 27 avsluttet med kode «ikke kapasitet» – 27. 16 av disse var meldinger om støy/høy musikk. De øvrige var av liknende mindre alvorlig karakter.

Det hevdes videre at mistanker om promillekjøring, funn av død person, et brannsted og voldsepisoder er blant sakene som ikke ble fulgt opp denne natten. Jeg har mottatt følgende svar fra Oslo politidistrikt: Det ble registrert én melding om brann: brann i søppelkasse ved en barnehage i Nedre Prinsdal. Patrulje fra Manglerud politistasjon var på stedet og fulgte opp med rapport i saken.

Så til dødsfallet. Det ble ikke registrert noen dødsfall i operasjonssentralens logg, opplyser Oslo politidistrikt, og heller ingen meldinger om promillekjøring som det ikke ble satt politiressurs på. Det ble registrert to hendelser om samme voldsepisode ved Oslo S, hvor politipatrulje ikke ble sendt ut. Det ble ikke omprioritert politipatrulje fra annet oppdrag, fordi det ble opplyst at fornærmede i saka hadde kommet seg unna gjerningsmennene.

Jeg syns det er uheldig at det blir så mye negativ fokusering på Oslo politidistrikt og, etter mitt skjønn, også en uriktig beskrivelse av distriktets situasjon. Etter min mening gjør distriktet svært mye bra politiarbeid, og de ansatte gjør òg en glitrende politiinnsats på mange svært krevende felt. Vi har store og viktige oppgaver som hovedstadspoliti. Vi ser at når det gjelder spørsmål om både traficking, gjengkriminalitet, gjengangerkriminalitet og grovere organisert kriminalitet, leveres det på mange av disse områdene svært godt i Oslo.

Så litt om ressursutviklinga for Oslo politidistrikt. Oslo politidistrikt har i perioden 2000–2008 økt sitt budsjett fra 973 mill. kr til 1,480 milliarder kr, dvs. en nominell økning på 507 mill. kr – 52 pst. Kompensasjon for lønns- og prisstigninga utgjør ca. 300 mill. kr. I realiteten er økningen større. Dette har sammenheng med at oppgavene i tilknytning til utlendingssakene ble overført til Politiets utlendingsenhet ved opprettelsen i 2004, og ansvaret for livvaktjenesten ble overført til Politiets sikkerhetstjeneste i 2006.

Budsjettforslaget for 2008 under kap. 441, Oslo politidistrikt, er økt med 5,2 pst. – 73,6 mill. kr – fra saldert budsjett 2007. Dersom prisstigning og lønnskompensasjon på 38,2 mill. kr trekkes fra, er det likevel en økning på 35,4 mill. kr. I tillegg kommer tilleggsbevilgning i revidert nasjonalbudsjett på 4 mill. kr til styrking av utlendingsforvaltninga.

Politidirektoratet hadde dessuten tilsyn med Oslo politidistrikt i september–oktober 2007. Det er gjennomgående mye positivt i rapporten, men det er også en del områder hvor Politidirektoratet mener at distriktet har muligheter for å forbedre seg. Politidirektoratet vil følge opp en del forhold i den ordinære styringsdialogen i tida framover, et arbeid som vi i Justisdepartementet følger nøye.

Konsulentfirmaet AGENDA har dessuten på oppdrag fra Politidirektoratet gjennomført en undersøkelse av hvor mye av politiets ressurser som brukes til lønn og leie av lokaler. Fase 2 i dette arbeidet er en undersøkelse av hvorledes politiet benytter de ressursene som tildeles, og om dette samsvarer med de politiske og faglige føringer som

er gitt. I samråd med politidirektøren mener jeg at Oslo politidistrikt skal vies særlig oppmerksomhet i denne undersøkelsen. Grunnen til dette er at politidistriktet har eget budsjettkapittel, og at både ledelse og fagforening over lengre tid har gitt uttrykk for ressursmangel på en rekke viktige områder. Jeg mener det er grunnlag for å ta situasjonen i Oslo svært alvorlig, sjøl om de opplysningene som jeg har fått, på langt nær er så alarmerende som det som ligger til grunn for spørsmålet. Jeg vil derfor videre følge utviklingen i Oslo tett.

Det hevdes videre at i Stavanger har hele spesialstyrken trukket seg, og at politifolk ikke tar telefonen når vakt sjefen ringer. Der har jeg mottatt følgende svar fra Rogaland politidistrikt: Det medfører til en viss grad riktighet at tjenestemenn ikke tar telefonen når vakt sjefen ringer, noe som skaper problemer for politidistriktet når det gjelder å beordre tjenestemenn for å sikre en tilstrekkelig bemanning. Politidistriktet har imidlertid med god og tidlig planlegging klart å sikre en forsvarlig bemanning i distriktet så langt. Politimesteren vil også beordre personell fra spesialstyrken eller utrykningsenheten i den utstrekning det oppstår situasjoner hvor dette blir nødvendig for å løse politidistriktets oppgaver. Dette er også en situasjon vi følger svært nøye.

Så litt om hovedutfordringa for politiet over det ganske land. Der er jeg enig med spørrer. Den viktigste hovedutfordringa vi står overfor når det gjelder norsk politi, er at vi trenger flere politifolk. Det har alle partier i denne sal vært enige om, og det er også bakgrunnen for at Regjeringa i løpet av de to–tre siste årene har valgt å styrke bevilgninga til politiet og påtalemyndigheten med over en halv milliard kroner, om lag 260 mill. kr i løpet av 2006 og 2007 og 245 mill. kr i 2008. I tillegg ble politiet styrket med til sammen 73,5 mill. kr i revidert nasjonalbudsjett. Dessuten har vi nå mottatt bemanningsrapporten «Politiet mot 2020», hvor Politidirektoratet gjennomgår politi- og lensmannsetatens utdannings- og bemanningsbehov når det gjelder både politiutdannet personell og personell med annen utdanning. Politidirektoratet anbefaler at bemanningen i politiet økes med 2 700 polititjenestemenn og 1 000 sivile stillinger fram mot 2020. Deler av bemanningsplanen er allerede startet opp, bl.a. i Oslo politidistrikt, ved at de har ansatt sivile arrestforvarere for å frigjøre politiutdannede til operativt arbeid. Dette er helt nødvendig. Det er ikke mange ledige politifolk i Norge lenger. Vi er avhengige av å få politifolkene ut av mer administrative stillinger og over i operativ tjeneste. Det er også i flere distrikt iverksatt seniorpolitiske tiltak for å få polititjenestemenn til å utsette avgangen med pensjon.

Det aller viktigste i forhold til politisituasjonen er opp-takene ved Politihøgskolen. Under Bondevik II-regjeringa var opptaket av studenter over de fire årene fra 2002 til 2005 til sammen 1 128 studenter. Erfaring har vist at dette var for lavt. Antall ferdigutdannede politifolk i dag er med andre ord for lavt til å dekke det behovet vi har i forhold til avgang. Regjeringa økte derfor opptaket ved Politihøgskolen i 2007 og 2008 til rekordhøye 432 studenter pr. år. Allerede etter tre år med denne regjeringa er opptaket høyere – det er 1 224 studenter – enn det Bonde-

vik II-regjeringa hadde i løpet av fire år. Forslag til opptak i 2009 vil bli lagt fram den 7. oktober. Når det gjelder politibemanning, er det viktig at vi tenker langsiktig.

Så vil jeg også nevne at man har satt i verk en rekke andre tiltak for å bedre politiets ressursituasjon. Den 1. september i år iverksatte vi den store DNA-reformen. På sikt er det vår ambisjon at DNA-registrering vil bidra til å oppklare flere innbrudd, heve oppklaringsprosenten og bedre politiets kraft og ressurser ved å ta i bruk økt bruk av teknologi. Fra 1. september har vi sentral finansiering av DNA-analyser, som bidrar til at flere prøver tas. Vi senker terskelen for hvem som skal registreres, og forhåpentligvis vil oppklaringsprosenten øke, noe som er svært nødvendig for mange distrikter.

Det er iverksatt økt innsats mot gjengkriminalitet og økt innsats mot økonomisk kriminalitet, bl.a. med et eget hvitvaskingssystem og 30 mill. kr til etterforskning av særskilt sak. For å møte dagens trusselbilde og beskyttelsesbehov er tjenestetilpasset verneutstyr til polititjenestemenn utviklet og innkjøpt. En planmessig utskifting av verneutstyr er nå i full gang. I løpet av 2008 vil det bli anskaffet nye pistoler, og det blir gitt opplæring i bruk. I tillegg kommer innføring av et nytt nødnett. Stortinget har vedtatt iverksetting av et første utbyggingsområde innenfor en kostnadsramme på 900 mill. 2006-kroner. Dette er jo en av de store investeringene vi står overfor, bl.a. i politiet.

Det har blitt opprettet nye soningsplasser. Fengslene har stor betydning for politiets arbeid ved at man snart ikke har soningskø og kan få plassert folk i varetekt, som i sum også handler om hva slags politikraft vi står overfor.

Til slutt: Det er ikke min oppgave i Regjeringa å drive lønnsforhandlinger med politiet. Jeg vil likevel få minne om at det er fornyings- og administrasjonsministeren som gjennom tjenestetvistloven § 31 og kgl. resolusjon har ansvaret for å inngå sentrale tariffavtaler på vegne av staten. Hovedtariffavtalen og hovedavtalen er de viktigste avtalene som inngås i Forbruker- og administrasjonsdepartementet. I tillegg inngås enkelte sentrale særavtaler. Forbruker- og administrasjonsdepartementet forhandler utelukkende med hovedsammenslutningene: LO Stat, YS Stat, Unio og Akademikerne. Politiets Fellesforbund er et særforbund i Unio.

Når det gjelder forhandlingene som var, vil jeg bare bemerke at forhandlingslederen for Unio, Arne Johannesen, i en pressemelding den 26. juni 2008 etter justeringsforhandlingene uttalte følgende:

«Forhandlingene har vært tøffe. Slik det utviklet seg er jeg tilfreds med resultatet. Staten har vist vilje til å møte oss på de viktigste prioriteringene våre (...). Det er politifolk i operative stillinger (politibetjenter) som får mest uttelling i politiet.»

Flertallet av medlemmene i Politiets Fellesforbund stemte dessuten «ja» til forhandlingsresultatet.

Så helt til slutt: Når det gjelder sykefraværet i politi- og lensmannsetaten, finner jeg grunn til å opplyse om at det tradisjonelt har vært noe lavere enn for gjennomsnittet i staten. Sykefraværet i 2007 var totalt på 5,16 pst. i politi- og lensmannsetaten. Totalt i staten var sykefraværet på 6 pst. i første kvartal i år.

Jeg er svært opptatt av at befolkninga kan føle seg trygg på at politiet rykker ut ved behov. Bemanningsrapporten som nylig er avlevert, viser at vi har en gjennomsnittlig responstid i Norge – i dette langstrakte landet – på mellom 9 og 10 minutter. Likevel er jeg av den oppfatning at det er riktig å videreføre den satsinga Regjeringa har gjort ved både å bevilge mer penger til politiet – det har aldri vært bevilget så mye penger som det gjøres i dag – og å øke opptakene til Politihøgskolen. Vi må frikjøpe flere sivile, og vi er nødt til å sette inn aktive seniorpolitiske tiltak. Politidirektøren har hatt møte med alle politimestrene om den aktuelle situasjonen vi nå er i, og skal få rapporter om ekstraordnære situasjoner i det enkelte politidistrikt. Dette er en situasjon som Justisdepartementet følger svært nøye.

Presidenten: I samsvar med vanlig praksis foreslår Presidenten at det nå gis anledning til et innlegg på inntil 5 minutter fra hvert parti, med et kort svar fra Erna Solberg og statsråd Knut Storberget til slutt. – Dette anses vedtatt.

Anne Marit Bjørnflaten (A) [12:36:52] (komiteens leder): Jeg er glad for at Erna Solberg stiller spørsmål om situasjonen i politiet, fordi det gir en god anledning til å få fram fakta i saken. Jeg synes det er synd at feilaktige opplysninger så lenge har blitt stående uimotsagt.

I statsrådens grundige gjennomgang av bemannings-situasjonen i Oslo den aktuelle natten som Erna Solberg viser til, framkommer det at et langt høyere antall politi-patroljer var i operativ virksomhet enn det som er blitt beskrevet. I tillegg er det heller ikke riktig at det beskrevne antall telefonsamtaler og nødanrop ikke ble besvart. Jeg forstår at politiet opplever at de jobber under press og har stramme rammer, men det er viktig at det ikke gis et feilaktig og mer dramatisk bilde av situasjonen enn slik den faktisk er. Det bidrar bare til å skape utrygghet i befolkningen. Her har både vi som politikere og politiet selv et særlig ansvar.

Men jeg er også opptatt av å få fram alle de gode resultatene som politifolk leverer hver dag over hele landet. I Oslo har f.eks. stoppgruppa og gjengprosjektet oppklart flere tilfeller av alvorlig organisert kriminalitet, og de har et sterkt fokus på dette.

Hvis penger hadde vært den eneste løsningen, og hvis alle tiltak hadde hatt umiddelbar effekt, hadde det vært enkelt å være politiker. Sånn er det dessverre ikke. Fra første dag har den rød-grønne regjeringen systematisk og målrettet hatt utfordringene i politiet i fokus. Den største utfordringen er knyttet til bemanningssituasjonen. Dette er ikke noen ny situasjon. Dette var et problem også under den forrige regjeringen. Likevel valgte Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre i regjering ikke å ta tak i situasjonen. I 2003 ble 240 studenter tatt opp til politiutdanningen. Denne regjeringen har økt opptaket til rekordhøy 432. En slik økning vil i seg selv bety nesten 200 flere politifolk i gatene hvert år.

Det første som møtte den rød-grønne regjeringen da vi tok over, var et kuttforslag som gjaldt Oslo-politiet. I tillegg foreslo Høyre i sitt første alternative budsjett denne

perioden et ytterligere kutt i politiets driftsbudsjett. Vi har gjort det motsatte. Vi har økt bevilgningen til politiet med over en halv milliard kr.

Jeg har merket meg at Høyres justispolitiske talsperson i et innlegg i Nordlys kritiserer den rød-grønne regjeringen for å mene at ethvert problem kan løses med mer penger, og at vi mangler evne til omstilling. Jeg skal gi Aspaker rett i at mer penger ikke duger som svar alene, og som hun selv sier: Det er langt viktigere at pengene brukes med vett og forstand. Derfor har vi styrket politiet, men også gjennomført omfattende organisatoriske grep. Vi bestilte en bemanningsrapport, som vi nå er i gang med å følge opp. I tillegg til å øke opptaket ved Politihøgskolen arbeider vi med å organisere politiet på en bedre måte. Utdannede polititjenestemenn må i større grad ut i aktiv tjeneste, og de oppgavene som like gjerne kan utføres av sivile, bør utføres av sivile.

I tillegg arbeider vi med tiltak for å beholde eldre politifolk lenger i jobb.

Jeg føler behov for å knytte noen kommentarer til kampanjen som i disse dager drives av Politiets Fellesforbund om lønsspørsmål. I vår var det sentrale lønnsoppgjør. Politiets Fellesforbund deltok i lønnsoppgjøret som en del av Unio. Da avtalen var forhandlet ferdig, uttalte Unios forhandlingsleder og leder av Politiets Fellesforbund, Arne Johannessen, at han var tilfreds med resultatet. Staten har vist vilje til å møte oss på de viktigste prioriteringene våre, uttalte han. Politiets Fellesforbund skal ivareta sine medlemmers interesser. Men det er ikke uproblematisk at man driver denne form for lønnskamp utenom lønnsforhandlingene som PF nå gjør. For partene som har forholdt seg til den framforhandlede enigheten, skaper dette usikkerhet.

Vi står overfor både organisatoriske og bemanningmessige utfordringer i politiet. Bemanningssituasjonen er likevel på mange måter historien om en varslet krise. Hadde Bondevik II-regjeringen innsett alvorret, ville ikke situasjonen vært så krevende som den er i dag. Heldigvis har vi en regjering som har innsett alvorret.

Jan Arild Ellingsen (FrP) [12:41:24]: Det hadde vært fristende og kanskje naturlig å starte med å gi en rosende kommentar til Høyre, og samtidig minne Høyre på at under budsjettforhandlingene for 2004 kuttet også Høyre, sammen med vår nåværende justisminister, i Politiets budsjett. Hvis man skal være ærlig og oppriktig i forhold til historien, bør man kanskje ha med seg de faktaene også.

I tillegg var det vel sånn, etter mitt skjønn iallfall, at den forrige justisministeren slet med å finansiere sine ønsker, og gjorde det bl.a. gjennom lite populære tiltak som vesentlig øking i gebyrsatsene på trafikkforseelser o.l. og ikke minst ved å innføre en egenandel på fri rettshjelp. Det var, godtfolk, mens Høyre hadde finansministeren, i forrige regjering – bare så vi er minnet på bakgrunnen her.

Når dette er sagt, hadde det vært fristende å si: Halleluja, krisen er avlyst. Det kan man kanskje ikke si herifra. Men etter å ha hørt på statsråden og lederen av justiskomiteen lurer jeg på om alle de der ute som faktisk opplever at det tar lang tid å få hjelp, tar feil. Er det sånn at de går rundt og dagdrømmer? Er det sånn at det avisene skriver

om, er noe de har diktet opp selv? Eller er det sånn at PF er blitt direkte uetterrettelig? Jeg oppfattet – iallfall i forrige periode – at PF særdeles ofte var et sannhetsvitne for den daværende opposisjonspolitiker Knut Storberget. Det er kanskje ikke sånn når man skifter hatt og blir statsråd, men det er kanskje grunner til det òg.

Det som jeg tror vi må være enige om, og som jeg tror det er viktig å fokusere på, er at norsk politi gjør en fantastisk god jobb jevnt over. Samtidig tror jeg òg at det er et avvik mellom de forventningene folk har til politiet, de lovene Stortinget – Odelstinget – vedtar, og den jobben som skal gjøres etterpå. Og når det blir et avvik her, blir det ofte politiet som havner i skuddlinjen og får kjeft for at de ikke leverer jobben som alle vi andre forventer. Det er etter mitt skjønn et klart politisk ansvar. Det er Stortinget som trekker opp rammene for det lovmessige, og ikke minst for det økonomiske, når det gjelder oppgavene vi skal løse.

Når det er sagt, tror jeg at skal vi komme videre i erkjennelsen av at vi har en jobb å gjøre, er vi nødt til å se på om det trengs ekstraordinære tiltak. Vår nåværende justisminister og den forrige har etter mitt skjønn kranglet i tre år om hvem som har vært best i klassen når det gjelder å utdanne flere politifolk. Det er også muligens riktig og betimelig å ta en sånn diskusjon, men jeg vet ikke om det hjelper så mye i dag. Jeg tror ikke det hjelper i dag. Det jeg tror vi må gjøre, er å fokusere på hva vi kan gjøre nå for å løse de akutte utfordringene vi har, og hvordan vi kan tenke langsiktig og løse de framtidige utfordringene vi kommer til å få. For min del tror jeg det handler om å se på hva som er årsaken til at folk slutter i politiet. Hvorfor slutter man i politiet og går over til andre yrker når vi så inderlig trenger dem? Er det fordi betingelsene der er bedre? Hvorfor slutter man i en statlig etat og går til en annen? Er det fordi det er store lønnsforskjeller innad i det statlige apparatet, noe som gjør at det blir mer attraktivt f.eks. å jobbe i Luftfartstilsynet enn å jobbe i norsk politi? Jeg tror man må finne ut hva som er årsaken til at vi mister disse.

En annen ting som vi etter mitt skjønn bør gjøre, er å se på dem som har adgang til å gå av med såkalt tidligpensjon etter avtale. Finnes det muligheter for å få dem til å stå lenger i jobb, så vi tar vare på den kompetansen de har? Det er etter mitt skjønn noe av det aller viktigste vi gjør.

Dernest vil vi heller bevare politistyrken og ta vare på de ansatte enn å la dem gå ut av tjeneste. De eneste som tjener på at de med lang erfaring i politiet slutter, er de kriminelle, og oppgaven til politiet er nettopp å bekjempe den slags. Jeg håper derfor at statsråden også vil ta med seg disse tingene og se på dem.

Jeg tror videre at det er fornuftig igjen å se på oppgavefordelingen til politiet. Det er ikke nødvendigvis sånn at alt det politiet gjør i dag, er det fornuftig at de skal fortsette å gjøre i morgen. Jeg tror det er fornuftig at man med jevne mellomrom stopper opp og ser på oppgavefordelingen og om den kan gjøres på en annen måte. Jeg tror videre at tekniske løsninger, som moderne utstyr, også kan bidra til å gjøre norsk politi mer effektivt enn det er. Jeg

har selv opplevd at statsråden har fortalt om besøk i tidligere Øst-Europa, som hadde teknisk utstyr som vi mangler. Det burde ikke være sånn. Likevel oppfatter jeg at det er sånn i noen sammenhenger.

Jeg tror at skal vi løse dette, er vi i alle fall nødt til å fokusere på hva vi ønsker å oppnå. Hvis vi ønsker å oppnå at befolkningen skal ha en stor grad av trygghet, at de skal kunne stole på at politiet stiller opp når de trenger hjelp, er vi nødt til å gjøre en jobb.

For meg er gode polititjenester en velferdstjeneste. Det er noe av det man får igjen når man har betalt skatten sin. Det skal være en del av de tjenestene som staten skal levere tilbake, ikke minst sett i lys av politiloven §§ 1 og 2, som jeg synes er ganske tydelige i så måte.

La meg helt avslutningsvis si at statsråden tidvis skryter av at han har fjernet soningskøen. Jeg synes med respekt å melde at han gjennom det og gjennom sin manglende satsing på norsk politi har gjort det enklere å være kriminell i Norge.

Akhtar Chaudhry (SV) [12:46:30]: Først vil jeg takke justisministeren for en god og informativ redegjørelse. Jeg er glad for at den beskrivelsen av politisituasjonen som Høyres parlamentariske leder, Erna Solberg, gav i sitt spørsmål, er tilbakevist av justisministeren.

Norske borgere har krav på trygghet og beskyttelse fra politiet. Det er derfor viktig at vi får en nøyaktig beskrivelse av politisituasjonen for ikke å skape en unødvendig usikkerhet i befolkningen og underkjenne kraften i arbeidet politiet gjør i vårt land og vårt samfunn. Vi ser at det er utfordringer i politiet, og disse tar vi seriøst.

Da vi tok over regjeringskontorene, var avskjedsgaven til Oslo-politiet fra den regjeringen Høyre satt i, kuttet i budsjettet. Vi rettet opp 6 mill. kr av dette kuttet i vår tilleggsproposisjon.

I tillegg foreslo Høyre et kutt på 8,5 mill. kr til politiet i sitt første alternative budsjett. Den rød-grønne regjeringen har økt politibudsjettene kraftig, men det er også andre grep det har vært viktig å ta for å møte utfordringene politiet står overfor. Vi tok initiativ til at det skulle utarbeides en rapport om bemanningsbehovet. Regjeringen mottok denne rapporten fra Politidirektoratet i vår, og den dreier seg om bemanningsbehovet i politiet fram mot 2020. Denne rapporten tar vi sikte på å følge opp. Den er et viktig grunnlag for arbeidet.

Det er riktig at politiet i dag har en utfordring når det gjelder bemanningssituasjonen. Det er simpelthen fordi – hvis vi ser litt tilbake, som både justisministeren og Arbeiderpartiets politiker var innom – antallet politistudenter var redusert til et lavmål. Bondevik-regjeringen valgte å nedjustere studenttallet ved Politihøgskolen til et bunnivå i 2003. Vår regjering har derfor tatt ansvar for bemanningssituasjonen i politiet. For å få politifolk ut i gatene må vi utdanne nok politifolk. I 2007 økte vi opptaket ved Politihøgskolen til rekordhøye 432 studenter. Dette er en økning på nesten 200 studenter. Flere dyktige politifolk gjør at vi kan nå målene om å forebygge bedre, reagere raskere og oppklare mer. I tillegg er det viktig å legge til rette for at eldre, erfarne, dyktige politifolk kan stå lenger i arbeid.

For to uker siden besøkte jeg Manglerud politistasjon i Oslo og fikk en orientering om arbeidet deres. Der, som andre steder, gjøres det en stor og god arbeidsinnsats. Vi fikk en innføring i det forebyggende arbeidet rettet mot barn og unge. En utfordring som de trakk fram, var samarbeidet med de andre etatene, og da spesielt barnevernet. Samarbeidet var godt, men med tidligere innsats for barn og unge i faresonen vil også politiet frigjøre tid til annet arbeid.

Jeg skal besøke Oslo politikammer om et par uker. Dette vil jeg gjøre for å innhente mest mulig informasjon og kunnskap om de utfordringene politiet står overfor.

Ting henger sammen. Da Høyre presenterte sin alkoholpolitiske handlingsplan for hovedstaden før sommeren, fikk de kraftig kritikk av politiet. Politiet mente at forslaget ville bidra til at de måtte bruke mange ressurser for å takle ordenssituasjonen, som et direkte resultat av skjenkepolitikken, ressurser som de sårt trengte for å bekjempe hverdagskriminalitet. Vi er glade for at Høyre har tatt til fornuft og ifølge dagens Aftenposten ønsker å skru igjen kranene.

Til slutt: SV og Regjeringen er opptatt av trygghet og sikkerhet for det norske folk. Det er vårt felles ansvar at vi ikke bidrar til å skape unødvendig usikkerhet. Folk skal kunne stole på at politiet er der når de trenger hjelp.

Dagfinn Høybråten (KrF) [12:51:04]: Justisministeren sa seg enig i at det var grunn til bekymring, og at det var behov for tiltak. Deretter hørte vi først og fremst forsvar og forklaringer, men lite om hva slags tiltak justisministeren vil sette inn framover. Det forventer Stortinget å få en mye bedre og bredere redegjørelse om enn den som ble gitt i dag. Jeg antar at det vil komme den 7. oktober, slik justisministeren annonserte.

Jeg tror det er åpenbart at driftsmidlene i politiet er for knappe. Politiet har fått for lite av de 150 milliardene ekstra skatte kroner som har vært til disposisjon så langt siden 2005. Nye arbeidstidsbestemmelser har gitt et mindre operativt politi, og vi trenger en konsekvensanalyse av disse. Seniorpolitikken må styrkes. Det er for stor avgang av politifolk i arbeidsfør alder til andre yrker og aktiviteter. Organisering er, som i helsevesenet, også i politiet en viktig nøkkel til en bedre utnyttelse av ressursene. Politifolk må få konsentrere seg om politiarbeid. Sivilt ansatte kan utføre mer av rutinearbeidet. Det er jeg overbevist om.

Så må vi få en helt annen fokusering på storbyenes situasjon. Stavanger var nevnt her. Det justisministeren kunne begynne med, var å behandle denne regionen som en storbyregion, slik andre storbyregioner blir behandlet når ressursene fordeles. Og sist, men ikke minst: Utdanningskapasiteten er viktig.

Jeg synes det var veldig mye bra forsvar i det som ble sagt, men det slår meg at statsråden, og særlig hans våpendragere her i salen, er mest opptatt av – over tre år inn i denne stortingsperioden – å skylde på forgjengerne når ting ikke går akkurat slik som de hadde tenkt. Jeg vil gjerne erklære at jeg synes tiden for den slags unnskyldninger bør være forbi for denne regjeringen. Nå må de ta ansvar selv.

Jeg har vært med på politipatroljer nattestid både her i byen og i Stavanger, og det er én problemstilling som verken Erna Solberg eller statsråden har berørt i det hele tatt her i dag, som er en av hovedårsakene til at ressursbehovet er så stort nattestid i helgene i våre storbyer. Det er den vanvittige skjenkepolitikken som det politiske flertall i våre storbyer har stått for de senere årene, som gjør at politipatroljers innsats og oppmerksomhet trekkes inn mot uro, bråk og vold i og rundt skjenkestedene, istedenfor det viktige og gode politiarbeid som bør gjøres over hele byen på disse tidspunktene. Hvis det er kollegaer her som ikke har opplevd dette, vil jeg si: Inviter dere med en politipatrolje nattestid i helgene i en av våre storbyer og se hva som har skjedd med tryggheten i dette åpne rommet som skulle være en møteplass for alle. Det er ikke lenger noen møteplass for alle.

Jeg kan anbefale lesing av den rapporten som kollega Akhtar Chaudhry henviste til, med den uttalelsen som Oslo-politiet har avgitt om Høyre og Fremskrittsparti-byråds rusplan her i denne byen. Jeg er veldig glad for de signalene som nå kommer fra Høyre i rikspolitikken. Jeg håper at det slår inn også i lokalpolitikken. For jeg må si til mine gode venner i Høyre og i andre partier at så lenge man ikke er villig til å ta inn over seg disse fakta, blir tårene man feller over politiets vanskelige ressursituasjon, bare en god del krokodilletårer.

Erling Sande (Sp) [12:55:25]: Justisministeren har på ein god måte gjort greie for det arbeidet Regjeringa gjer for politiberedskapen i landet. Det var ei klargjerande orientering, som viser at den situasjonen vi får eit bilete av gjennom media, ofte er meir samansett enn det som blir framstilt.

Grunnane til situasjonen med bemanningsmangelen som har oppstått, er fleire. Dei nye arbeidstidsreglane er openbert ein av grunnane. Dei gjer at dei vaktordningane vi har hatt til no, blir mindre fleksible. Dei krev større bemanning. Vi i Senterpartiet er opptekne av at folk i heile landet skal kjenne tryggleik. Mindre fleksible vaktordningar kan føre til auka responstid mange stader i landet, og det bekymrar oss i Senterpartiet. Vi er opptekne av at folk i heile landet skal ha eit likeverdig tilbod og når det gjeld politivakt. Eg er derfor glad for at justisministeren så klart seier at ein tek denne problematikken på alvor. Ein har òg vist til at Regjeringa har tilført politiet ressursar og har auka opptaket på Politihøgskulen monaleg. Seinare tids hendingar viser at det også framover vil vere behov for eit stort fokus på å sikre ein god politiberedskap og å sikre eit godt tenestetilbod på politiområdet landet over.

Senterpartiet ynskjer, på same måten som andre parti, fleire polititenestemenn både i Oslo og i resten av landet. I tillegg til beredskap er det førebyggjande arbeidet som politiet gjer, særdeles viktig, for det skal forhindre framtidig kriminalitet. Nedprioritering av dette arbeidet vil vere ei svært dårleg investering.

Løysinga på dagens utfordringar må finnast i nær dialog med dei som arbeider i politiet. Ressursar til nye stillingar, tilstrekkeleg med studentar på Politihøgskulen, eit endå betre vaksamarbeid og ikkje minst, som justismini-

nisteren òg peika på, ein god seniorpolitikk som får fleire politifolk til å stå lenger i jobb, er viktige tiltak som bør vurderast. For i tillegg til å rekruttere nye tenestemenn er det viktig å klare å halde på dei som allereie gjer ein stor innsats i politiet si teneste.

Senterpartiet vil ha stor merksemd på situasjonen kring politiet òg i tida som kjem.

Odd Einar Dørum (V) [12:57:43]: Det er en sosialistisk svensk parole som er god, og som bør kunne gjelde i dagens debatt. Den heter: «Var stolt, men inte nöjd». Vær stolt over jobben du gjer, men vær «inte nöjd», for det kan alltid være noe mer som skal gjøres.

Jeg skal være helt konkret. Jeg har også praktisert denne øvelsen som heter å drive politikk i stort og politikk i smått i mange år. Jeg tror at noe av det viktigste i politiet nå er å holde på den linjen som statsråd Storberget har pekt på, og som politidirektøren har foreslått, nemlig å øke opptaket på Politihøgskolen til minst 560. Det er et syn Venstre deler, og det er et synspunkt Venstre la fram i 2007. Gitt forskjellen i hvordan vi nå har, skal vi si, administrativ kapasitet til å utrede ting, er Venstres opptrappingsplan og politidirektørens plan praktisk talt overlappende.

Det andre leddet i politidirektørens plan som jeg tror har god gyldighet – ikke minst i Oslo, som statsråden peker på, men også andre steder – er å sette folk inn i sivile stillinger. Det er åpenbart helt galt på de tv-bildene vi ser, at det sitter massevis av politifolk i rettssaler. Det er helt klart at ved å ta et grep går det an å gjøre noe med det.

Så har jeg lært etter å ha vært med livets feltarbeidere på jobb i forskjellige yrker i 15 år at disse feltarbeiderne, disse politiets allmennpraktikere, har for liten status, karriere og posisjon. Det er en ledelsesoppgave både politisk og faglig å sørge for at politiets ordenstjeneste får lønsmessige karriereveier som belønner dem for å stå i denne jobben, og at de får kompetansebygging som gjør at dette gis status. Alle vi som har vært med en stund, vet at det ofte er status i politiet når de rykker inn på et kontor, mens det å være politiets allmennpraktiker, som jo flere av representantene har vært inne på, og som også statsråd Storberget var inne på, krever et operativt grep som kan tas politisk faglig. Jeg vil oppfordre sterkt til at det skjer. Det er ingen tvil om at det alene ikke vil løse noen av utfordringene, men det vil virke inn på noen av utfordringene som her er beskrevet om hvor mange som er på jobb når.

Når flere, sågar selv en meget offensiv og pågående fagforeningsleder, som jeg uten å blunke tidligere selv i hans nærvær har kalt for leder av en fagforening som er en krysning av heismontørenes og flygeledernes, sier at man skal lete etter en intelligent seniorpolitikk – og vi har politifolk som gjør det – er det helt klart et selvstendig poeng å utvikle denne seniorpolitikken. Det er ikke alle i politiet som vil gå på den særaldersgrensen som man har, og å ta vare på erfarne folk bør man gjøre. Jeg skal ikke nevne eksempler. Noen har sågar annonsert sin villighet i media, uten at det, sett utenfra, er reagert på på noen som helst måte.

Jeg tror at den kjempejobben politiet gjorde i sin tid, og

som ble kalt for en politireform, var et nødvendig skritt, men ikke et tilstrekkelig skritt for å møte vår tid. Det tilstrekkelige er det som det nå er gitt bidrag til på bemanningssiden som Venstre har fremmet forslag om, som statsråden har nevnt, og som politidirektøren har fremmet forslag om. Men jeg tror det alltid i politiet – jeg tror det alltid i alle hierarkiske organisasjoner – ligger et stort potensial for å få tak i flere ledere. La meg ta noen anonyme eksempler fra min Oslo-hverdag. Det er klart at når man setter inn folk som helt systematisk er bindeledd mellom politiets ordenstjeneste og alle utestedene, og vet hvilke nattevakter man har, sørger man selvfølgelig for at disse vekterne, som har begrenset juridiske fullmakter, blir satt i virksomhet fordi politiet styrer bruken. Da er det ett poeng som er helt avgjørende: Det må være et visst minsteforhold mellom antallet politifolk som er ute, og antallet vektere. Det minsteforholdet tror jeg nå ut fra min erfaring, uten at jeg skal tallfeste det, er for lavt. Jeg tror det er altfor lavt. Jeg tror det er flere som må ut. Derfor tror jeg vi skal ta urosignalene også under parolen «var stolt, men inte nöjd» på det største alvor når det gjelder Oslo sentrum, men også for den saks skyld når vi opplever i deler av Rogaland politidistrikt at vikarbudsjetten blir for trange.

Jeg opplever at politidirektøren i sin bemanningsplan har valgt et politi som fortsatt skal være lokalt basert i Norge, og ikke være et slags Terminator 3-politi, som stadig ruller på hjul. Det å få til et slikt politi krever ressurser – det oppfatter jeg at statsråden kommer tilbake til – men det krever også en ledelse som belønner den delen av politiet som er ute blant folk.

Jeg har valgt å kalle politiets ordenstjeneste for politiets allmennpraktikere. Det er svært viktig at de gis status og styrke. Helsevesenet skjønte det da de måtte lage spesialisering for den legegruppen som het allmennpraktikere. Politiet bør også ta dette på alvor. Jeg er klar over at på dette området er det store forskjeller i landet. Det er mest akutt i en by som Oslo, men sikkert også i andre storbyer. Jeg tror representanten Høybråten har et poeng der.

Så helt til slutt: Bolsjevikisk historieskrivning av hva som skjedde under den forrige regjering, er aldri sjarmende for å løse nåtidens problemer. Men la meg si det slik: Det var ikke et påtrengende trykk mot meg som statsråd i forrige regjering for å øke opptaket til Politihøgskolen, og det kan jeg dokumentere. Når det skjedde, var det fordi jeg gjennom vandringer blant grasrota følte at det var nødvendig. Jeg er av dem som er glad for at statsråd Storberget har økt ytterligere, og jeg er også glad for at politidirektøren har ønsket enda mer. Jeg er ikke for bare ett halleluja, men for halleluja i serie. Det er det som kan gi et bidrag.

Erna Solberg (H) [13:03:18]: Jeg skulle ønske jeg ikke følte bekymring etter å ha hørt denne debatten, og etter å ha hørt statsråden snakke. Men jeg føler stor bekymring fordi det åpenbart er så stor forskjell på det de som er ute i felten, opplever, og det som sies av statsråden her fra talerstolen. I det antallet politifolk som statsråden listet opp, kan man med stor sannsynlighet anta at

alt det personellet som er satt til å vokte ambassadene, var inkludert. Hvis det ikke var det, vil jeg gjerne ha en avkrefning.

Men uansett er utfordringen nå at det synes som om vi har basert oss på overtidsbemanning og ikke på en god nok ordinær grunnbemanning. Det er vi nødt til å gjøre noe med. Vi kan ikke regne med å ha fullgod dekning hvis det er overtid som skal dekke opp alle helgene.

Så er det ikke bare statsråden som har vært ute og besøkt politiet. Det har jeg også vært gjentatte ganger. Og jeg hører noen alarmerende eksempler. For eksempel hører jeg de sier fra Bergen politikammer: Vi har ikke råd til å ansette noen av de nyutdannede fra Politihøgskolen, for driftsbudsjettet vårt er sånn at når folk går av, holder vi igjen på stillinger. Ja, faktisk er det en del tall nå som tyder på at en ganske stor andel av de nyutdannede ikke blir ansatt av politiet – det står mange andre og venter på dem – fordi de ikke får et tilbud fra politiet. Da kan vi diskutere økt opptak på Politihøgskolen, men hvis vi ikke har driftsbudsjetter så vi kan ansette dem etterpå, er det et problem.

Noe annet som nå har kommet på bordet, er at antall eldre som går ut av politistyrken før de når aldersgrensen, fra i fjor til i år er tredoblet. I fjor mente statsråden at det ikke var nødvendig med nasjonale seniortiltak, da vi foreslo det. Jeg mener det trengs. Det trengs et kraftfullt signal om at vi ønsker å beholde folk, ikke bare over aldersgrensen, men også de siste årene opp til aldersgrensen.

Og så bare for å ta talldiskusjonen: Den forrige regjeringen økte politibudsjettene med 1,2 milliarder kr i løpet av fire år. Når Regjeringen skryter av 500 mill. kr nå, kan de ikke klage over at vi ikke økte bevilgningene, når vi økte dem med mer enn det dobbelte i perioden før. Vi økte opptaket med 125 studenter. Denne regjeringen har så langt økt det med 72 studenter. I seks av de syv siste budsjettene har Høyre i denne salen stemt for like mye penger eller mer penger enn Arbeiderpartiet og SV har stemt for. At vi da har en talsmann for SV som finner ut at han skal ta det ene året hvor det var 8 mill. kr i differanse, blir litt patetisk i forhold til de tallene som er.

Men de viktigste utfordringene er: Hvordan får vi folk til å stå i jobb? Hvordan rekrutterer vi og har budsjetter som gjør at de som kommer ut av Politihøgskolen, blir ansatt? Og hvordan sikrer vi tryggheten til folk? For det er ikke en opplevelse av trygghet når det f.eks. ikke er politifolk å oppdrive i flere timer i Bergen sentrum, fordi man er opptatt med oppgaver som kanskje andre kunne ha gjort, som vi opplevde å bli orientert om for bare 14 dager siden i Bergen.

Statsråd Knut Storberget [13:07:05]: La meg aller først få lov til å si at denne debatten syns jeg ble bedre enn jeg fryktet. Jeg vil faktisk takke den som stiller spørsmålet – Høyres parlamentariske leder – for jeg har stor forståelse for at man blir urolig når man ser de medierapportene som har versert. Det er en utfordring for alle oss – og særlig oss med ansvar i forhold til justisdepartementet – å se til at riktige fakta kommer fram, slik at folk ikke går

rundt og føler utrygghet på uriktig grunnlag. Slik sett må jeg si at jeg synes Høyres leder hadde all grunn til å stille det spørsmålet hun har gjort.

Så vil jeg samtidig også, siden jeg er i godt lune, gi honnør til opposisjonen for at man nettopp peker på mulighetene. Det gleder meg å høre representanten Dørum, som sier at den bemanningsrapporten som Regjeringa nå har fått, nettopp peker på veien framover. Der er vi jo enige. Så får budsjettene framover vise hvordan vi består den prøven. Jeg har ikke behov for å diskutere lenge hvor mange vi tok opp i fjor, for tre år siden eller for fire år siden, men det aller viktigste og det sentrale tallet vil bli: Hvor mange har vi tenkt å ta opp til neste år, hvor mange tar vi opp nå, hvordan tenker vi utdanning i et lengre perspektiv? Og det er helt klart at når det gjelder de ambisjonene som er i bemanningsrapporten, vil dette bli den store prøven på om man klarer å møte de behov vi har ute i samfunnet.

Jeg er også helt enig med dem som nå reiser spørsmålet i forhold til seniorer. Det pågår flere gode seniortiltak ute i distriktene, men vi ser behov for å sette inn ytterligere trykk her. Det samme gjelder dette med å få sivile inn

for å frigjøre, slik at man kan få flere ut til det som bør ha høystatus når det gjelder politiarbeid, nemlig å være ute blant befolkningen.

Så vil jeg også si, siden jeg ikke fikk tid til det i innlegget mitt i sted, at det er ingen tvil om at jeg er helt enig i – og hele Regjeringa deler oppfatningen – det representanten Høybråten var inne på i forhold til forebygging og skjening. Det er jo årsaken til at vi har etablert politiråd ute i over 240 kommuner – politimesteren har gått ut veldig klart, bl.a. i Oslo – og vi ser resultater. 21 av 50 store kommuner strammer nå inn, med støtte av Fremskrittspartiet, Høyre og andre. Jeg synes det er bra at Høyres helsepolitiske utvalg gjør de grep som vi i dag leser om i Aftenposten. Det betyr at vi har en slik debatt at det er mulig å ta noen steg framover og se at vi må ha flere tanker i hodet på en gang, forebygge samtidig som vi bygger et sterkt politi. Jeg mener at vi er godt rustet for det, og denne debatten har lagt et godt grunnlag.

Presidenten: Da vil presidenten spørre om det er noen som ønsker ordet til andre spørsmål før møtet heves. – Det er det ikke.

Møtet hevet kl. 13.10.
